

kdo nič ne veruje, pa je pošten.... se sme trdit, da živi bolj v smislu Kristusovih nauk, kakor pa tisti, ki veruje... Ali ni to gola bedarija? Kdaj je Kristus dovolil komu, da naj ne veruje, ako hoče živeti po njegovih naukih?

Ako pa ni treba verovati ničesar, kako pa potem govori socijalist o grehu, omenjajoč »Ali ni Kristus tolikim mestom oznanjal pogin radi njihovih pregreh.« Čudno, sedaj so mu najedenkrat cela mesta pregrešna, prej pa je vedel le o zasebni veri, katero naj bi obdržal vsak sam za-se!

Člankar sam pravi, da je Kristus učil: »Vse, kar koli vam farizeji in pismouki reko izpolnjevati, izpolnjujte in delajte. Po njih delih pa ne delajte; ker govoré, pa ne delajo.« Torej je Kristus sam zapovedal, naj verske učitelje in duhovnike ubogamo, akoravno bi oni sami svojih nauk ne izpolnjevali. Čudno, da potem pravi v isti sapi; »Kakor je tudi bil Kristus veren, tako je sovražil tačasno cerkev in duhovščino.« Glejte ga no, naenkrat je pozabil, kaj uči Kristus! Nič neče vedeti, kako se je pokoraval Kristus judovski cerkvi, akoravno ni bila popolna. Kako se je posvetoval kot dvanaestletni mladenič z duhovščino in kako je obiskaval tempelj, kjer so učili duhovniki in kako je izganjal krošnjarje, — kateri so hoteli imeti »nebesa že na tej zemlji« — kakor socijalni demokratje, — z bičem iz tempelja! Nič ne ve, kako je poslal očiščene gobavce k duhovščini na ogled, kakor je zakon tirjal.

Socijalist trdi dalje, da je Kristus učil da »na skrivnem naj bi se molilo.« In vendar vemo, da je Kristus zahajal na posvečena mesta molit, da je učil skupno moliti in še izrečno dodal besedilo molitvi: Oče naš, ... Daj nam, ... Odpusti nam itd. Vemo tudi, da je na Oljski gori sam grajal apostole, ker niso mogli z njim »čuti in moliti.« Seveda je zavrnil hinavce, ki so molili le zato, da bi jih ljudstvo hvalilo. Tak hinavec pa je tudi socijalist, ki pravi sam da, da »se tudi bojuje socijalna demokracija proti cerkvi in duhovnikom« — potem pa pravi: »Na skrivnem naj bi se molilo.« Kako pa naj molimo in koga, tega pa nam neče povedati. To pa vemo, da ako je premagana cerkev in duhovščina, ne bo nas nihče mogel učiti o Bogu, še manj pa moliti. Potem pač lahko reče člankar »... zatoorej prepuščamo vsakemu, naj se ravna po svoji vesti«, ako že ne bo imel nikdo več pravega pojma o kaki »vesti.« (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Slikarija v cerkvi sv. Marjete niže Ptuja.

Dne 30. julija je izgotovil akademični slikar Jakob Brollo, katerega po vsej pravici smemo imenovati cerkvenega slikarja lavantinske škofije, slikarijo v cerkvi sv. Marjete niže Ptuja s krasnimi podobami na presno. Veleč. g. duhovni svetovalec in župnik Jakob Trstenjak si je stekel s tem neminljivo slavo za to župnijo; ne samo, da je že pred leti dal napraviti krasni stavbi in cerkvenemu duhu ugajajoči glavni oltar v romanskem slogu, je sedaj tudi po njegovem prizadevanju in neumornem delovanju dobila cerkev tudi druge oltarje nove, pred vsem pa prekrasno slikarijo na presno po zgoraj imenovanem slovečem mojstru. Slike je izdelal večinoma mojster Brollo sam in njegov tudi akademično izvežban sin Antonio, med tem, ko je dekoracije jako spretno izvedel njegov pomagač Osvaldo Bierti iz Gemone.

Težko se mi zdi opisovati posamezne slikarije, in njih utis zopet podati je skoro nemogoče; kajti kaj takega si mora ogledati človek sam, da zamore prav

ceniti nja vrednost in občutiti vzvišeni utis na dušo; v obče, kdor je že kdaj videl katero po Brolloju slikano cerkev, ta bode gotovo z veseljem pritrdil mojim besedam. Posebne hvale vreden je izraz res versko-pobožnega in nežnega duha, kateri sije iz vseh podob Brollojevih. Naj le imenujem podobe sv. Terezije, sv. Katarine Sijenske, sv. Antona Paduanskega in sv. Frančiška Serafinskega. Kar zavzame se pa človek nad res nežno-pobožnim in svetost izrazujočim obrazom sv. Katarine Sijenske.

Krasno je tudi na nekaterih podobah krajevno ozadje, kakor n. pr. pri sliki daritve Melkizedekove, kjer se vidi skrbno in ljubko delo v celoti in posebno v krasni razvrstitvi barv. Jako dobro zadete so tudi 4 velike podobe v srednjem oboku: Zadnja večerja, ustajenje, vnebohod Kristusov in prihod sv. Duha, kjer nežna, kakor od zgoraj prihajajoča luč podobe omili. Najbolj harmonično se pa vjemajo barve na sliki sv. Magdalene, od koje pobožnega in v nebesa hrepenečega pogleda človek komaj svoje oči odtrga. Oseben izraz je povsod določen, resničen, razvrstitev oseb prosta in živa, tako posebno v daritvi Abrahamovi. Tudi oblačilo posameznih svetnikov je naravno, harmonično in plastično, tako, da ni treba človeku biti posebnim poznavalcem slikarske umetnosti, da občuti očarujoči utis teh podob, bere ga lahko iz zavzetih lic kmečkih opazovalcev, kadar kateri izmed njih obrne svoj pogled v te podobe. Lahno plavajoče podobe občudujemo v alegoričnih slikah angeljev na obeh straneh velicega oltarja. Na vseh teh slikah pa je posebno občudovanja vreden kolorit obrazov, pred vsem na slikah sv. Notburge in sv. Magdalene, ki zagotovi mlademu umetniku Antoniju Brollo, kajti ta njih je slikal, slavno prihodnost — vidi se na prvi mah, da je učenec benečanske šole, koje glavno svojstvo in prednost je v blestečem, očarujočem koloritu.

Nazadnje pa še se enkrat očitno zahvalimo veleč. duhovnemu svetovalcu in župniku Jakobu Trstenjaku in želimo mu, da bi se mu njegovo rahlo zdravje kmalu okrepilo tako, da bi v krasno slikani cerkvi sv. Marjete še obhajal Bogu na čast in nam vsem v veselje enkrat svojo zlato mašo, da bi mu Bog še tudi na tem svetu poplačal trud, katerega je imel za hišo Gospodovo. Bog plati pa tudi vsem drugim, ki so v tem ali onem oziru kaj pripomogli!

Šm.

Gospodarske stvari.

Kako rediti žrebeta.

Znano je sploh, da treba žrebetom prirediti ograjeno tekališče, koder se morejo prosto gibati in letati, kolikor hočejo in morejo.

Tako se jim krepijo udi ter postajejo gibčni in prožni. Manj znano pa utegne biti, da jih moremo mlade privaditi rečem, katerih bi se sicer pozneje strašili in plašili konji, in to je lahko vzrok hudim nesrečam. Tega se je lahko ogniti že pri žrebetih, kadar se sprehajajo po tekališčih. Na večih prostorih se nastavlja predmeti, o katerih je znano, da se jih konj rad ustraši. Na primer se nastavijo beli listki na črnem dnu, ali črni predmeti na belem dnu, dalje predmeti, s katerimi se igra veter, majhne in večje cunje, z vožinci na drevesa privezane, in katere pritegujemo na nitki, da mahajo simotamo. Časi jih kaže tako nastaviti, da se vzdignejo naglo od tal in padejo zopet k tlom. V to svrhu služi primerno razpeljan drat. Tudi stare konje privadimo dirajočim vlakom železniškim. Vendar ravnamo dobro, ako spravimo žrebe z materjo večkrat k železnici

da vidi, kako prihajajo in odhajajo vlaki, ter da je ob enem navadimo, kako padajo ali se vzdigujejo pregraje.

Na tokališčih kaže prirediti jame, katere podaljšamo sčasoma. Stara debela položimo lahko tako, da morajo žrebeta čez nja skočiti, ako hočejo do hrane priti. Preskočne ograje morajo iz prva biti nizke in zatem zmeraj večje in višje, toda vse naj se vrši previdno in polagoma.

Tako navadimo žrebeta marsičemu, česar bi se sicer strašila pozneje. Konj pripada sploh živalim, ki se jako rade učijo. Posestnik mora vsaj nekoliko potrpljenja in ljubezni do živalij svojih imeti, ter tako jih nauči marsičesa. So li žrebeta v to sposobna ali ne, opaziti je itak kmalu.

Kmetovalec.

Poštna hranilnica

je v letu 1895. skupila čistega dobička za 1.341.123 fl. 25 kr. Po postavi se od dobička nekoliko obrne za penzije poštnohраниlničnih uradnikov, drugo pa pride v poštno, oziroma v državno blagajnico. Pri c. kr. poštnohраниlničnem uradu na Dunaju je konec leta 1895. bilo 1183 uradnikov, (med njimi 157 spola ženskega), potem 168 strežnikov. Poštnohраниlnično vložno knjižico je imelo 13.016 kmetovalcev, 8829 hlapcev in dekel, 12.180 težakov ali dninarjev, 91.434 strežnikov in drugih služnikov, 338.765 dijakov in učencev, 140.653 otrok. Število vložnih knjižic, ki se sedaj nahajajo med ljudstvom po Avstriji, je do danes naraslo čez 1.154.000, vredne so pa čez 103 milijone goldinarjev. Po krajih, kjer ni »Posojilnice«, tam priporočamo, naj bi vsakdo, ki pač ima z denarjem kaj opraviti, imel vložno knjižico poštnohраниlnično.

Sejmovi. Dne 12. septembra pri Sv. Petru pri Radgoni in pri Sv. Antonu v Slov. gor. Dne 14. sept. v Braslovčah, Ivniku, Rušah, Rogatecu, pri Sv. Ani na Krembergu, v Golobinjaku in pri Sv. Janžu pri Spod. Dravogradu. Dne 15. sept. v Zdolah in Ljutomeru. Dne 17. sept. na Dobrni.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Volitev volilnih mož; požar; volilni shod; nov kandidat). Dne 5. septembra se je volilo 13 volilnih mož, ki bodo vsi glasovali za kandidata g. dr. Rosina; v Gornji Radgoni so odvisni posamezni izidi od agitacije. Opozarja se, da volijo dne 12. sept. občine Gornja Radgona, Polica, Ščatovci in Zbigovci, dne 14. sept. Mota, Bučevci, Volčja vas in Mursčak. — Pretečeni teden je pogorelo deset gospodarjev na Hrastju. Zgorelo je mnogo zrnja in krme; škode je nad 20.000 gld. Siromaki potrebujejo nujne pomoči. Čujemo, da ljutomerski narodnjaki hočejo pričeti s pomožnim odborom. — Dne 13. sept. je volilni shod v Boračevi pri vrlm narodnjaku g. Veberiču. Govorili bodo dr. J. Dečko, Dragotin Hribar in dr. Fr. Rosina. Upamo obilne udeležbe. — Čuden kandidat se ponuja gornjeradgonskim volilem, slavnoznani Bračko iz Orehovca. Na noge prijatelji njegovi! Pomagajte raznim »feierberom«, ki se zanj toliko trudijo!

Iz Zadretske doline. (Častno občanstvo.) Občinski odbor občine Bočna je v javni seji dne 12. avgusta t. l. gosp. Antona Rodoška, župnika v Šmartni ob Dreti, načelnika okrajnega zastopa in namestnika okrajnega šolskega sveta Gornji grad, vsled mnogih zaslug, katere si je stekel za povzdigo in napredek Zadretske doline, imenoval svojim častnim občanom. Vročanje diplome vršilo se je dne 6. septembra prav si-

jajno. Ob 1/3. uri popoldne je dospela deputacija občine Bočna, na čelu jej gosp. župan v Šmartno, koja se je najpoprej popoldanske božje službe udeležila, poteni pa povabila čast. gospoda slavljenca k sprejetju diplome v lepo okinčano gostilnico Martina Remica. Tukaj se je po kratkem nagovoru, v pričo iz Gornjega grada došlih gospodov in gospej, na čelu jim gospoda župana in knezoškofijski oskrbnik, diploma vročila. Vidno ganjen zahvalil se je slavljenec deputaciji kakor tudi gospodom in gospej iz Gornjega grada za njih mnogobrojni obisk. Gromenje topičev in vihraječe zastave pričalo je jasno radost občinstva. Po slavnosti vršile so se raznotere napitnice z željo: Ljubi Bog naj ohrani čast. gospoda slavljenca zdravega in zadovoljnega še mnogo let v blagor in prid njemu udanega občinstva!

Od Velike Nedelje. (Volitve volilnih) mož za Veliko Nedeljo so se žalostno končale; dne 4. sept. sta bila izvoljena dva najhujša sovražnika kmečkega ljudstva, trdna Nemca, katera sta si pred par leti ustanovila »nemški feierber« in ga ali neposredno ali posredno tako drčirala, da sta bila letos res voljena za volilna moža za Veliko Nedeljo. Sicer se govori, da se Velikonedeljščanom v modri glaviči moti! Bog jih tega varuj! Prav dobro pa so izpadle volitve v okolici velikonedeljski. Izvoljeni so dobri, krščanski in narodni, zanesljivi možje, ki bodo trdni ko skala. Volilni možje so: V Trgovišču: g. Novak, v Cvetkovcih g. A. Horvat in T. Korpar, v Podgorcih g. M. Paulinič in F. Ozmeč.

Iz Trsta. (»Brivec« je oživel!) Ne čudite se ve prepirljive slovenske stranke o njegovem povratku med Slovence. Čul je vik in krik v Hades naših neznčajnih bojov strankarskega klanja. Predramili so ga iz spanja obupni boj na Tržaškem in v Istri, osebno mrženje strankarskih prenapetnežev na Goriškem, nezasišana otrpnelost središča Slovenije na Kranjskem; dalje hohtajč-nestrpnost pangermanov do slovenskih manjšin v Gradcu in Celovcu, ter pravični boj delavskega proletarijata po Slovenskem. Obupen klic Spinčičev: »Morituri vos salutant« je pretresel netrohljive kosti spečega »Brivca« — zemlja se je odprla in bruhnila na dan novim duhom nasičenega borivca, ki je takoj poiskal zarjavelo orodje, da je brusi in sicer tako hudo nabrusi, da bo rezalo na vse strani brez prizanesljivosti. Ni brivca brez šalona, ne bo »Brivca« brez lepih podob. A da ne zastane sapa zopet probujenemu borivcu za narodna in človeška prava, da ga ne pobere v drugo za njega nevarna denarna sušica, za katero mrjo slovenski šaljivi listi, sklicuje se na vse sloje slovenskega naroda, da mu pomagajo pri življenju. »Brivec« izhaja trikrat v mesecu in stane za vse leto 5 kron. Prva številka izide dne 9. oktobra t. l. Pisma, naročnino sprejema bivši voditelj slov. šole v Trstu, in upravnik lista M. Kamušič, bivajoč pri sv. Ivanu št. 165. Šaljivi Slovenci in Slovenke, sezite marljivo po peresu — ostali pa v žep.

Iz Sromelj pri Brežicah. (Toča.) Gospod urednik! Ze lani sem vam poročal, da nam je slana lepe naše nasade osmodila, ali še hujše ko lani, nas je zadela strašna šiba božja v soboto, dne 22. avgusta. Proti 1/4. uri popoldne se od zahoda nebo stemni nagloma, strašen piš podira drevje, razkriva strehe, in gosta toča se vsuje, debelejša od jajec in v 4 minutah je nam vzela z eno besedo, vse. — Vinogradi, obetajoči bogato trgatve, stojijo brez perja in brez grozdja tu, koruza, fižol, zelje in vsa letina, katera je letos tako lepa bila, je uničena in v zemljo poteptana. Tužni tavamo okoli in jokamo, s čim se bomo preživili? Dosti je pa takih, ki imajo to krivo vero, da toča ni od Boga, ampak da narejena od človeka in zlasti neumneži to očitajo duhovnikom; a tega ne vedo, da jo le naši grehi delajo, ker z njimi Boga žalimo in tako srd božji